

**Львівська обласна державна адміністрація
ДЕПАРТАМЕНТ ЕКОЛОГІЇ ТА ПРИРОДНИХ РЕСУРСІВ**

**Стан довкілля у Львівській області
(за результатами моніторингових досліджень)
ІНФОРМАЦІЙНО – АНАЛІТИЧНИЙ ОГЛЯД
I квартал 2016 року**

ЗМІСТ

ВСТУП	3
1. СТАН АТМОСФЕРНОГО ПОВІТРЯ	4
2. СТАН ПОВЕРХНЕВИХ ВОД	11
3. РАДІАЦІЙНИЙ СТАН	21
4. ВІДХОДИ	21
5. ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОБ'ЄКТИ КРИЗОВОГО МОНІТОРИНГУ	23

ВСТУП

У даному інформаційно – аналітичному огляді наводиться узагальнена інформація щодо забруднення атмосферного повітря, стану поверхневих вод, радіаційного стану та наявності відходів на території області у I кварталі 2016 року.

Екологічний моніторинг стану та забруднювачів атмосферного повітря у Львівській області у I кварталі 2016 р. здійснював Львівський регіональний центр з гідрометеорології.

Інформацію про результати досліджень показників стану забруднення атмосферного повітря м. Львова надано КП «Адміністративно – технічне управління» Львівської міської ради.

Аналіз стану поверхневих вод виконано на основі даних спостережень за вмістом гідрохімічних показників, наданих Львівським обласним управлінням водних ресурсів, Головним управлінням Державної санітарно – епідеміологічної служби у Львівській області, Рівненським та Волинським обласними центрами з гідрометеорології.

Результати спостережень щодо стану поверхневих вод у м. Львові надано КП «Адміністративно – технічне управління» Львівської міської ради.

Аналіз радіаційного забруднення повітря здійснювався на основі даних спостережень на 10 пунктах спостереження Львівської області, наданих Львівським обласним центром з гідрометеорології.

Здійснення державного контролю щодо утворення, розміщення відходів, контроль щодо наявності несанкціонованих сміттєзвалищ в області проводить Державна екологічна інспекція у Львівській області.

Інформацію про об'єкти кризового моніторингу довілля надано департаментом з питань цивільного захисту Львівської облдержадміністрації.

1. СТАН АТМОСФЕРНОГО ПОВІТРЯ

Оцінка стану атмосферного повітря у місті Львові у I кварталі 2016 року здійснювалась шляхом порівняння середніх концентрацій забруднюючих речовин з відповідними середньодобовими граничнодопустимими концентраціями (далі – ГДК) та порівняння максимально разових концентрацій пріоритетних забруднюючих речовин з їх відповідними максимально разовими гранично допустимими концентраціями (далі – ГДК м.р.). Пріоритетними забруднюючими речовинами вважались ті речовини, які вносили найбільший внесок в забруднення атмосферного повітря міст і контролювались на більшості стаціонарних постів спостережень за забрудненням атмосферного повітря.

Перелік пріоритетних забруднюючих речовин наведено у таблиці 1 згідно з ГДК та класом небезпеки, де значення класу небезпеки забруднюючої речовини зменшується відповідно до підвищення її небезпечності.

Таблиця 1

Значення ГДК забруднюючих речовин атмосферного повітря*

Забруднююча речовина	ГДК середньодобова, (мг/м³)	Клас небезпеки
Пил (завислі речовини)	0,15	3
Діоксид сірки	0,05	3
Оксид вуглецю	3,0	4
Діоксид азоту	0,04	2
Оксид азоту	0,06	3
Формальдегід	0,003	2

У I кварталі 2016 року систематичні спостереження за вмістом шкідливих речовин в атмосферному повітрі міста проводилися лабораторією спостереження за забрудненням атмосферного повітря (СЗА) Львівського регіонального центру з гідрометеорології на чотирьох стаціонарних постах (ПСЗ) з періодичністю відбору чотири рази на добу шість днів на тиждень. Відбір і аналіз проб атмосферного повітря на вміст забруднюючих речовин проводиться згідно РД 52.04.186-89.

Визначалося 7 забруднюючих домішок, з них основні – пил (завислі речовини), діоксид сірки, оксид вуглецю та діоксид азоту. До специфічних домішок належать: оксид азоту, фтористий водень та формальдегід. Аналіз проб по всіх цих речовинах проводиться лабораторією СЗА. Також проводяться визначення рН опадів.

* *Предельно допустимые концентрации (ПДК) и ориентировочно безопасные уровни воздействия (ОБУВ) загрязняющих веществ в атмосферном воздухе населенных мест” утверждены приказами Министерства здравоохранения Украины от 09.07.1997 года № 201 и № 8 от 10.01.1997 года.*

Крім цього відбираються проби на визначення в повітрі вмісту бензапірену та важких металів. Аналіз цих проб проводиться централізовано по Україні спеціалізованими лабораторіями: на бензапірен - лабораторією Донецького ЦГМ, на важкі метали - лабораторією ЦГО м. Київ.

Стаціонарні пости спостереження у м. Львові розташовані:

1. Пост 0401 – вул. Юнаківа;
2. Пост 0303 – вул. Городоцька, 211;
3. Пост 0704 – вул. Соборна, 11;
4. Пост 0808 – вул. Зелена, 301;

Періодичність та об'єкти спостереження на цих точках подані у таблиці 2.

Таблиця 2

Періодичність та об'єкти спостереження стану атмосферного повітря у м. Львові

Код точки спостереження	Періодичність спостереження	Об'єкти спостереження
Код 0401	2 рази на добу 4 рази на добу	пил, СО SO ₂ , NO ₂ , HF, формальдегід
Код 0303	2 рази на добу 4 рази на добу	пил, СО SO ₂ , NO ₂ , NO, HF, формальдегід
Код 0704	2 рази на добу 4 рази на добу	пил, СО SO ₂ , NO ₂ , HF, формальдегід
Код 0808	2 рази на добу 4 рази на добу	пил, СО SO ₂ , NO ₂ , HF, формальдегід

У січні 2016 р. перевищення максимально – разових ГДК не спостерігалось.

Порівняно із січнем 2015 року спостерігається зниження середньомісячного вмісту пилу та оксиду вуглецю. Не спостерігається змін по діоксиду азоту, оксиду азоту та фтористому водню. Збільшення спостерігається по діоксиду сірки та формальдегіду.

Спостерігається зниження максимально разового вмісту оксиду вуглецю та формальдегіду. Збільшення спостерігається по оксиду азоту та фтористому водню. Не спостерігається змін по пилу, діоксиду сірки та діоксиду азоту.

У лютому 2016 р. перевищення максимально - разових ГДК не спостерігалось.

Порівняно із лютим 2016 року не спостерігається змін по фтористому водню. Спостерігається зниження середньомісячного вмісту пилу та оксиду вуглецю; збільшення - діоксиду сірки, діоксиду азоту, оксиду азоту та формальдегіду.

Спостерігається зниження максимально разового вмісту оксиду вуглецю. Збільшення спостерігається по діоксиду сірки, діоксиду азоту, оксиду азоту, фтористого водню та формальдегіду. Не спостерігається змін по пилю.

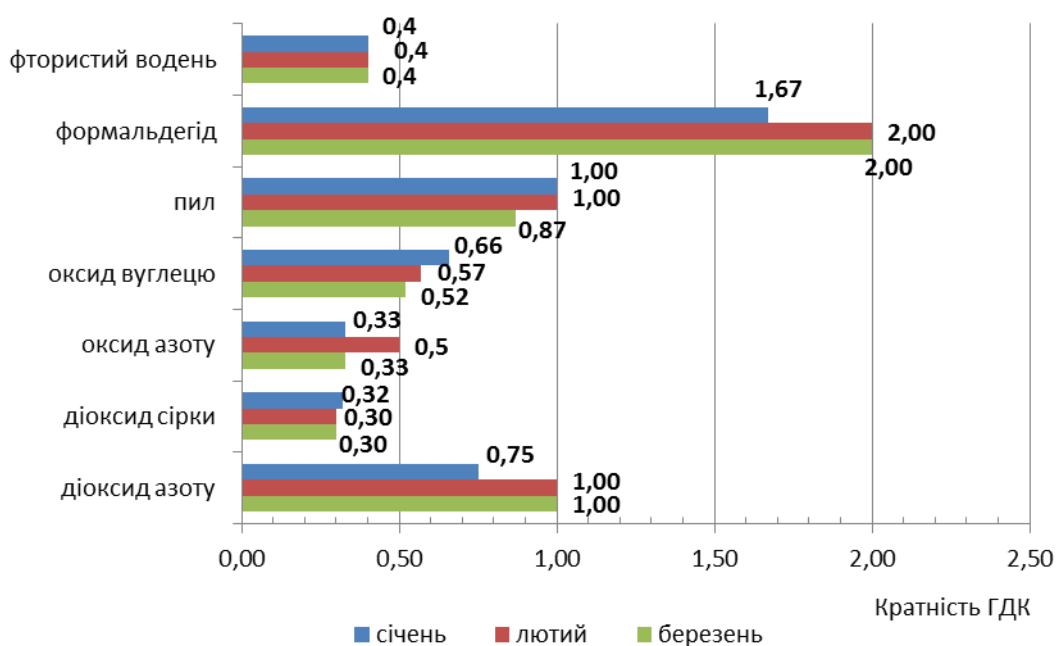
У березні 2016 р. перевищення максимально - разових ГДК не спостерігалось.

У порівнянні із березнем 2016 року спостерігається зменшення середньомісячних концентрацій пилю та оксиду вуглецю; збільшення – діоксиду сірки, діоксиду азоту та формальдегіду. Не спостерігається змін по оксиду азоту та фтористому водню.

Спостерігається зменшення максимально разового вмісту пилю, оксиду вуглецю, оксиду азоту та формальдегіду; збільшення спостерігається по діоксиду сірки та фтористому водню. Не спостерігається змін по діоксиду азоту.

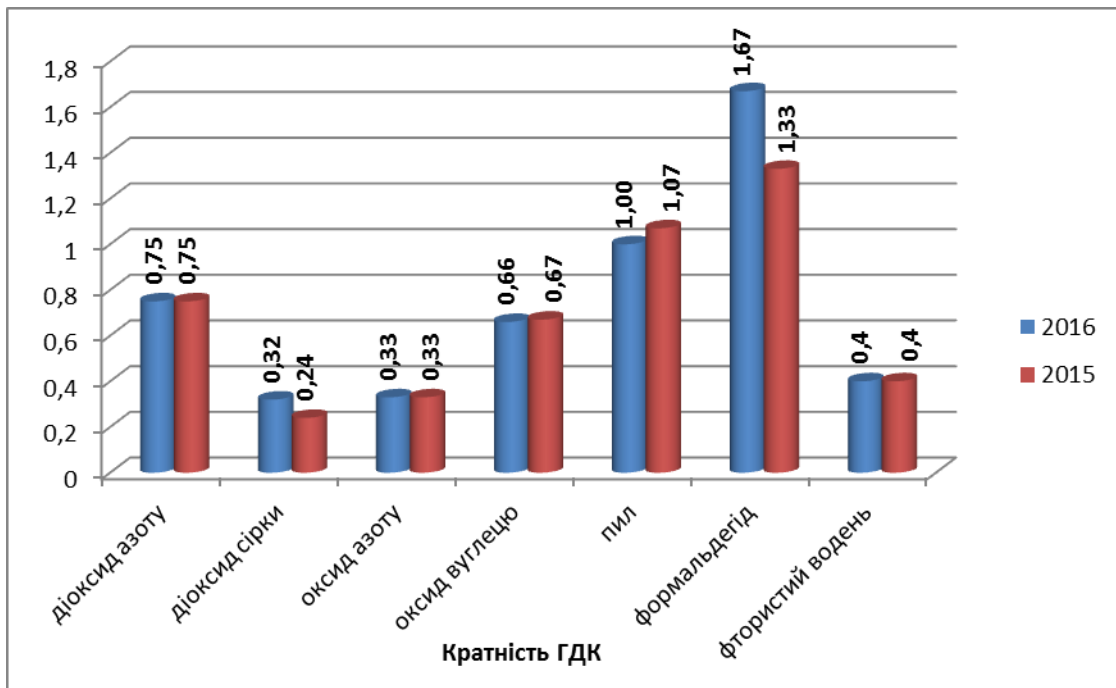
Рис. 1

Середньомісячні концентрації ЗР в атмосферному повітрі м. Львова

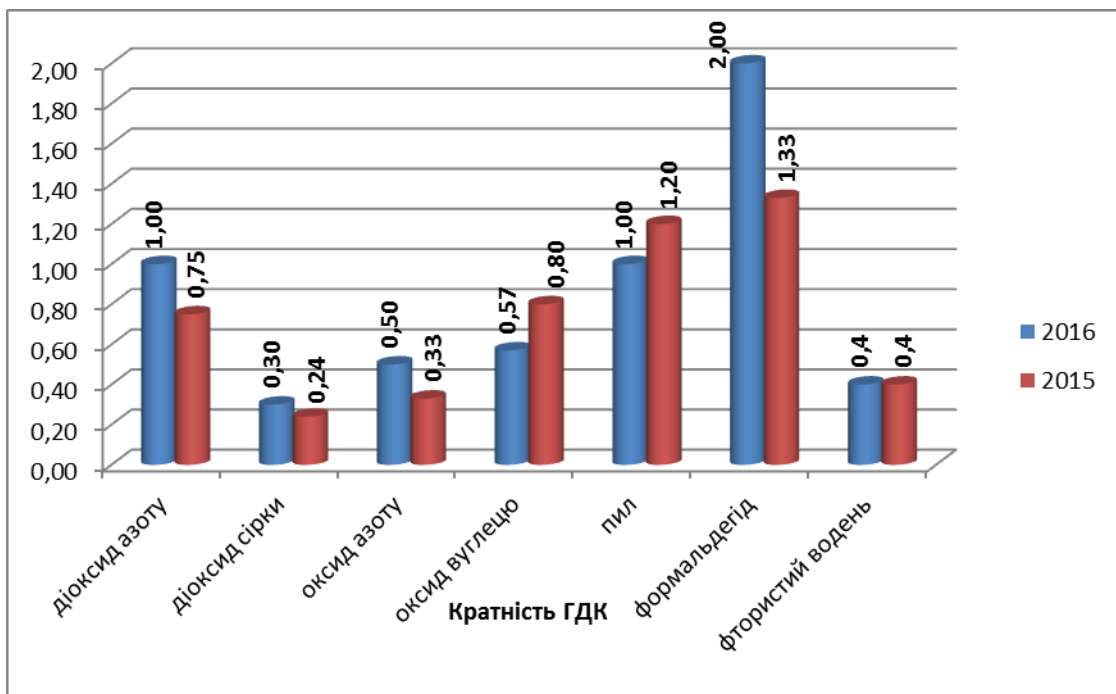

Порівнявши середньомісячні концентрації забруднюючих речовин в атмосферному повітрі м. Львова кожного місяця I кварталу 2016 року із I кварталом 2015 року спостерігаємо (рис. 2 - 4) таку картину:

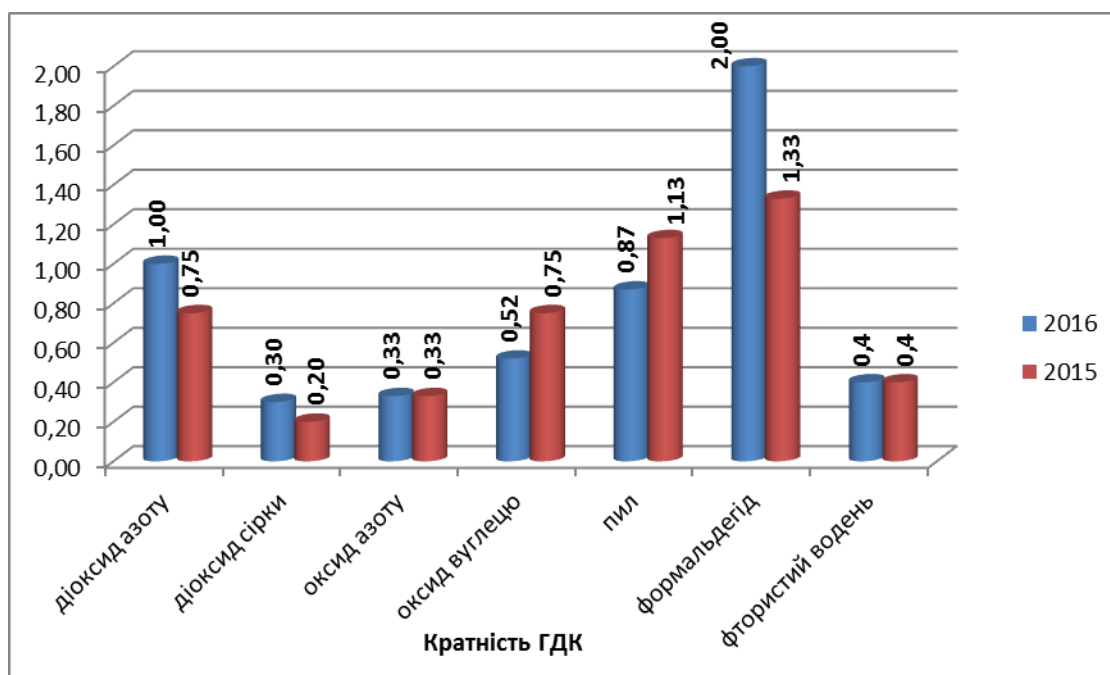
Середньомісячні концентрації ЗР у січні 2016 та 2015 роках

Середньомісячні концентрації ЗР у лютому 2016 та 2015 роках

Середньомісячні концентрації ЗР у березні 2016 та 2015 роках

Основними джерелами наявності в повітрі міста Львова забруднюючих речовин є:

пилу – автотранспорт, деревообробна промисловість і промисловість будматеріалів;

діоксиду сірки – промислові підприємства;

оксиду вуглецю – автотранспорт, підприємства теплоенергетики;

діоксиду азоту - підприємства теплоенергетики;

формальдегіду – автотранспорт, фанерна промисловість.

Лабораторія КП «Адміністративно – технічне управління» Львівської міської ради проводила заміри щодо якості атмосферного повітря на території м.Львова по таких показниках як вуглецю оксид, азоту оксид, азоту діоксид, ангідрид сірчистий. Протягом I кварталу 2016 р. проведено 30 контрольних замірів на 30 перехрестях м. Львова. Спостерігається перевищення забруднення ГДК по оксиду вуглецю та діоксиду азоту.

Таблиця 3

**Показники стану забруднення атмосферного повітря
вулиць та перехресть м. Львова**

№ п/п	Назва точки спостереження	Адреса точки спостереження	К-сть відібраних проб	Досліджувані показники (мг/дм ³)			
				Вуглецю оксид	Азоту оксид	Азоту діоксид	Ангідрид сірчистий
Гранично - допустима концентрація (мг/дм ³)				5.0	0.4	0.2	0.5
I квартал 2016 р.							

1	Перехрестя пр.Чорновола – вул.Городоцька	Біля пішохідного переходу, зі сторони буд.№2 по вул.Городоцька.		6.43	0.205	0.219	0.079
2	Перехрестя пр.Свободи - вул.Дорошенка	Біля пішохідного переходу, зі сторони буд.№11 по пр.Свободи.		7.20	0.218	0.230	0.089
3	Перехрестя пр.Свободи – вул.П.Беринди	Біля пішохідного переходу, зі сторони буд.№10 по пр.Свободи.		5.70	0.172	0.208	0.071
4	Перехрестя пр.Свободи - пл.Міцкевича	Біля пішохідного переходу, навпроти буд.№11 по пл.Міцкевича.		5.07	0.162	0.176	0.082
5	Перехрестя пл.Осмомисла – вул.Гавришвича-вул.Краківська	Біля пішохідного переходу, зі сторони буд. №2 по вул.Гавришкевича		7.71	0.231	0.246	0.103
6	Перехрестя вул.Підвальна – вул.Руська	Біля пішохідного переходу, напроти буд. №20 по вул.Руська		7.05	0.247	0.261	0.118
7	Перехрестя вул.Личаківська-вул.Винниченка-пл.Митна	Зі сторони буд.№8 по вул.Винниченка.		5.89	0.210	0.219	0.092
8	Перехрестя вул.І.Франка-пл.Соборна-вул.Винниченка	Біля пішохідного переходу, зі сторони буд.№5 по пл.Соборній.		4.91	0.175	0.188	0.081
9	Перехрестя вул.І.Франка-вул.К.Левицького-вул.Кн.Романа	Біля пішохідного переходу, зі сторони буд.№2 по вул.Левицького.		6.91	0.220	0.237	0.106
10	Перехрестя вул.І.Франка-вул.Зелена	Біля пішохідного переходу, зі сторони буд.№2 по вул.Зелена.		6.02	0.224	0.239	0.115
11	Перехрестя вул.І.Франка-вул.Ш.Руставелі-вул.Стрийська	Біля пішохідного переходу, зі сторони буд.№79 по вул.І.Франка.		6.11	0.187	0.217	0.065
12	Перехрестя вул.Городоцька-вул.Наливайка	Біля пішохідного переходу, зі сторони буд.№18а по вул.Наливайка.		6.91	0.215	0.231	0.089
13	Перехрестя вул.Городоцька-вул.Шевченка	Біля пішохідного переходу, зі сторони буд.№53 по вул.Городоцька.		6.25	0.192	0.216	0.071
14	Перехрестя вул.Листопадового Чину-вул.Університетська	Зі сторони буд.№5 по вул.Листопадового Чину.		6.73	0.210	0.221	0.083
15	Перехрестя вул.Січових Стрільців-вул. Гнатюка	Біля пішохідного переходу, зі сторони буд.№2 по вул.Січових Стрільців.		7.69	0.238	0.242	0.088
16	Перехрестя пр.Чорновола-вул.Під Дубом	Біля пішохідного переходу, зі сторони буд.№2 по вул.Під Дубом.		8.21	0.238	0.241	0.091

17	Перехрестя пр.Чорновола – вул.Хімічна	Біля пішохідного переходу, зі сторони буд.№22 по вул.Хімічна.		8.30	0.233	0.254	0.089
18	Перехрестя вул.І.Мазепи – вул.І.Миколайчука	Біля пішохідного переходу, зі сторони буд.№7 по вул.І. Миколайчука.		5.67	0.191	0.202	0.065
19	Перехрестя вул. Б.Хмельницького – вул.Опришківська	Біля пішохідного переходу, напроти буд. №141 по вул. Б.Хмельницького		7.72	0.236	0.251	0.093
20	Перехрестя вул.Городоцька – вул.Залізнична	Напроти буд. №6 по вул. Залізнична		6.79	0.205	0.229	0.101
21	Перехрестя вул.Антоновича-вул.С.Бандери-вул.Русових	Біля пішохідного переходу, зі сторони буд.№71 по вул.Антоновича.		6.83	0.222	0.232	0.078
22	Перехрестя вул.Коперника-вул.Сахарова-вул.Н.Левицького	Біля пішохідного переходу, зі сторони буд.№2 по вул.Сахарова.		5.92	0.208	0.221	0.069
23	Перехрестя вул.Стрийська-вул.Сахарова	Біля пішохідного переходу, зі сторони входу в Стрийський парк.		8.48	0.259	0.281	0.113
24	Перехрестя вул.Стрийська – вул.Наукова–вул.Хуторівка	Біля пішохідного переходу,зі сторони буд.№47 по вул.Стрийська.		8.82	0.263	0.289	0.121
25	Перехрестя вул.Зелена – вул.Вашингтона	Зі сторони буд. № 166 по вул.Зелена.		6.57	0.231	0.225	0.094
26	Перехрестя вул.Личаківська – вул.Пасічна	Біля пішохідного переходу, зі сторони буд.№3 по вул.Пасічна.		6.37	0.215	0.239	0.092
27	Перехрестя вул.Виговського - вул.Кульпарківська	Біля пішохідного переходу, зі сторони буд.№115 по вул.Кульпарківська.		8.01	0.219	0.230	0.086
28	Перехрестя вул.Городоцька - вул.Ряшівська	Біля пішохідного переходу, зі сторони буд. №1 по вул.Ряшівська		5.31	0.189	0.217	0.059
29	Перехрестя вул.Сяйво – вул.Широка – вул.Левандівська	Біля пішохідного переходу, зі сторони буд.№1а по вул.Широка.		8.56	0.251	0.275	0.113
30	Перехрестя вул.Шевченка - вул.Левандівська	Біля пішохідного переходу, зі сторони буд.№91 по вул.Шевченка.		9.71	0.301	0.318	0.144

2.СТАН ПОВЕРХНЕВИХ ВОД

Оцінка якості поверхневих вод здійснювалася на основі аналізу інформації стосовно величин гідрохімічних показників у порівнянні з відповідними значеннями їх гранично – допустимих концентрацій (ГДК) та фоновими показниками.

Гідрохімічні та гідрофізичні показники були поділені на такі групи відповідно до їх типу та/або кількісних характеристик:

1 група - компоненти сольового складу: (сума іонів, гідрокарбонати, хлориди, сульфати, іони магнію, кальцію, натрію)

2 група - показники трофо-сапробіологічного стану: завислі речовини, розчинений кисень, рН, розчинені органічні речовини (за показниками БСК₅ та ХСК), сполуки головних біогенних елементів (азот амонійний, азот нітратний, азот нітритний, фосфати);

3 група – специфічні речовини: нафтопродукти, СПАР, феноли; важкі метали (залізо загальне, цинк, хром загальний, свинець, нікель, кадмій).

Таблиця 4

Гранично допустимі величини (ГДК) гідрохімічних показників

Гідрохімічний показник	ГДК	
	Для водних об'єктів рибогосподарського призначення (ГДК _{РГ})*	Для водних об'єктів господарсько-побутового використання (ГДК _{ГП})**
Розчинений кисень, мгО/дм ³	-----	>4,0
Показник рН, од. рН	6,5 – 8,5	6,5 – 8,5
БСК ₅ , мгО ₂ /дм ³	-----	3,0
ХСК, мгО/дм ³	-----	30,0
Сума іонів, мг/дм ³	1000	-----
Хлориди, мг/дм ³	300	350
Сульфати, мг/дм ³	100	500
Іони магнію, мг/дм ³	40	-----
Іони кальцію, мг/дм ³	180	-----
Іони натрію, мг/дм ³	120	200
Азот амонійний, мг/дм ³	0,39	2,0
Азот нітратний, мг/дм ³	9,0	10,0
Азот нітритний, мг/дм ³	0,02	1,0
Фосфати, мг/дм ³	0,17	3,5
Цинк, мг/дм ³	0,01	1,0
Марганець, мг/дм ³	0,01	0,1

* Обобщенный перечень предельно допустимых концентраций (ПДК) и ориентировочно безопасных уровней (ОБУВ) вредных веществ для воды рыбохозяйственных водоемов. Москва, 1990 г.

** Санитарные правила и нормы охраны поверхностных вод от загрязнения СанПиН № 4630–88. Министерство здравоохранения СССР, Москва, 1988 г.

Гідрохімічний показник	ГДК	
	Для водних об'єктів рибогосподарського призначення (ГДК _{РГ})*	Для водних об'єктів господарсько-побутового використання (ГДК _{ГП})**
Хром (VI), мг/дм ³	0,001	0,05
Свинець, мг/дм ³	0,1	0,03
Нікель, мг/дм ³	0,01	0,1
Кадмій, мг/дм ³	0,005	0,001
Залізо загальне, мг/дм ³	0,1	0,3
Нафтопродукти, мг/дм ³	0,05	0,3
СПАР, мг/дм ³	0,028	-----
Феноли, мг/дм ³	0,001	0,001

Інформацію про стан забруднення поверхневих вод у I кварталі 2016 р. надали Львівське обласне управління водних ресурсів, Головне управління Державної санітарно – епідеміологічної служби у Львівській області, Рівненський та Волинський обласні центри з гідрометеорології.

У I кварталі 2016 р. проводились моніторингові спостереження якості води на таких річках:

- у басейні р. Західний Буг: р. Західний Буг, р. Полтва, р. Рата, р.Солокія;
- у басейні р. Дністер: р. Дністер, р. Стрв'яж, р. Зубра, р. Тисмениця, р.Стрий, р. Луг;
- у басейні р. Сян: р. Вишня, р. Шкло, р. Завадівка, р. Зелена Кривуля.

Басейн р. Дністер

На території Львівської області моніторинг якості поверхневих вод басейну р.Дністер проводять: Львівське обласне управління водних ресурсів, Головне управління Державної санітарно – епідеміологічної служби у Львівській області та Рівненський ЦГМ.

Басейн р. Західний Буг

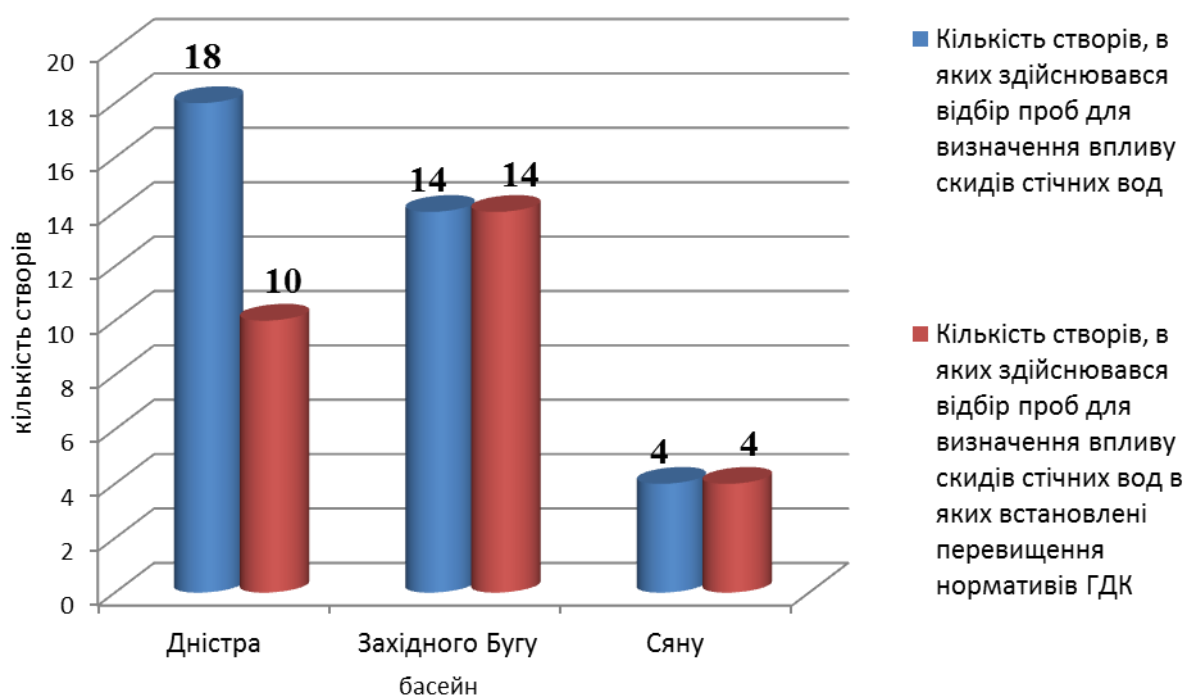
На території Львівської області моніторинг якості поверхневих вод басейну р.Західний Буг проводять: Львівське обласне управління водних ресурсів та Волинський ЦГМ.

Басейн р. Сян

На території Львівської області моніторинг якості поверхневих вод басейну р.Сян проводять: Львівське обласне управління водних ресурсів та Головне управління Державної санітарно – епідеміологічної служби у Львівській області.

Протягом I кварталу 2016 р. у басейні р. Дністер відбір проб здійснювався на 18 створах (на 10 із них встановлено перевищення нормативів ГДК); у басейні р. Західний Буг виявлено перевищення нормативів ГДК на 14 із 14 досліджуваних створів; у басейні р.Сян – із 4 створів на 4 виявлені перевищення ГДК (рис.5). У басейні р. Дніпро проби не відбирались.

Якість води у басейнах річок Львівської області

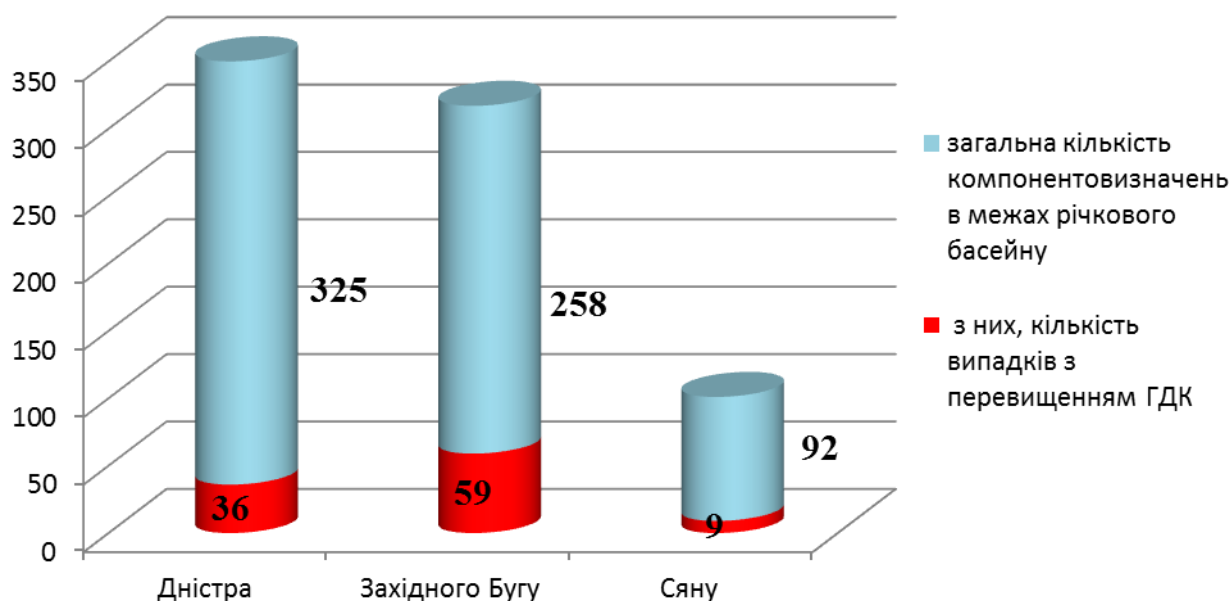

У басейні р. Дністер із 325 компонентовизначень у 36 випадках виявлені перевищення ГДК окремих забруднюючих речовин (рис.6).

У басейні р. Західний Буг із 258 компонентовизначень у 59 випадках виявлені перевищення ГДК (рис.6).

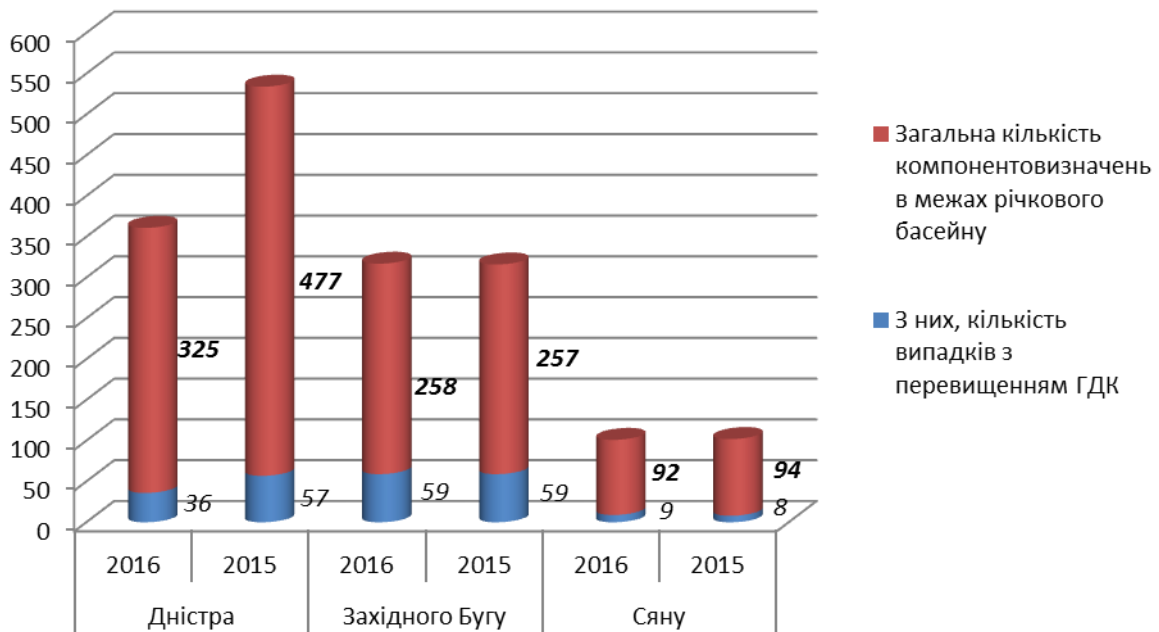
У басейні р. Сяну із 92 компонентовизначень у 9 випадках виявлені перевищення ГДК (рис. 6).

Рис.6

Порівнюючи I квартал 2016р. та 2015 р. спостерігаємо таку картину:

Рис. 7

У I кв. 2016 р. у порівнянні з аналогічним періодом 2015 р. зменшилась кількість досліджуваних створів суб'єктами ЛОСМПД загалом на 26,5 %, відповідно і скоротилась кількість випадків з перевищенням ГДК.

Слід зазначити, що зміна якості води у пунктах спостережень залежить від кількості і якості стічних вод підприємств, неорганізованих стоків, метеорологічних факторів, гідрологічних умов річок під час відбору проб води тощо.

Моніторинг водних ресурсів у м. Львові

Спостереження за станом поверхневих вод у м. Львові здійснює КП «Адміністративно – технічне управління» Львівської міської ради.

Протягом I кварталу 2016 року були відібрані проби з озер, ставків, потічків та річок. Всього досліджено 35 точок і відібрано 35 проб поверхневої води.

Найбільшу кількість перевищень зафіксовано по таких забруднюючих речовинах: завислі речовини (на 22 точках спостережень), залізо загальне (на 14), БСК₅ (на 13), азот амонійний та аміак (на 10), СПАР (на 8), фосфати (на 7).

За результатами хімічних аналізів, проведених протягом I кварталу 2016 року, виявлено перевищення гранично допустимих концентрацій забруднюючих речовин від 4 до 6 показників у 6 водоймах.

Згідно з моніторингових досліджень, проведених у I кв. 2016 р., найбільш забрудненими водними об'єктами є потік «Скнилівок» (с.Скнилів, 50 м. від бетонної огорожі аеропорту), потік «Лисиницький» (Личаківський район, вул.Тракт-Глинянський, 150), потік «Водяний» (Залізничний район,

вул.Авіаційна,7), став (Шевченківський район, вул. Панча, 8), потік «Кривчицький» (Личаківський район, вул. Старознесенська, 200).

У воді більшості з цих водних об'єктів зафіксовані перевищення гранично допустимих концентрацій заліза загального, азоту амонійного, фосфатів, завислих речовин, БСК₅, ХСК та СПАР.

Натомість, найменше (по одному) перевищень гранично допустимих концентрацій забруднюючих речовин виявлено у 11 водоймах, а саме: озеро на вул. Винниця,74 (Шевченківський р-н), став на вул. Повітряна, 2 (Залізничний р-н), став на вул. Кульпарківська, 139 (Франківський р-н), став на вул. Гординських, 22 (парк «Піскові озера»), став на вул. Стрийська – вул.Наукова (Франківський р-н), ставок на вул. Стрийська, 15 (Гальцький р-н), став на вул. В.Великого, 16 (Лісопарк «Горіховий гай»), став на вул.Богданівська - вул. Пластова (середня водойма), став на вул. Маруньки, 19 (РЛП «Знесіння»), річка «Зубра» (с.Зубра, 300 м від КНС), озеро (парк «Шевченківський гай»).

Якість води у ставках на вул. Замарстинівська, 270, вул. Панаса Сотника, вул. В.Великого, 4 та декоративних ставках на вул. Вахнянина, 29 (лісопарк «Погулянка») – найкраща (не зафіксовано перевищень ГДК забруднюючих речовин).

Загалом у водоймах Львова визначали наявність та вміст таких забруднюючих речовин: заліза загального, азоту амонійного, нітратів, нітритів, фосфатів, хлоридів, сульфатів, завислих речовин, жирів, синтетичних поверхнево-активних речовин (СПАР), БСК-5, ХСК, а також нафтопродуктів.

Показники якості поверхневих вод у м. Львові за I кв. 2016 р.

№ з/п	Дата відбору	Назва водотоку (водойми)	Найменування пункту	Розташування місця відбору проби (адреса)	Показник																		
					водневий показник рН	прозорість (см)	запах (бал)	Колір	залізо загальне	азот амонійний та аміачний	нітрати	нітри	фосфати	Лужність	Хлориди	Сульфати	завислі речовини	сухий залишок	жири	СПАР	ХСК	БСК-5	Нафтопродукти
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
ГДК комунально-побутового і господарсько-питного водокористування (мг/дм³)					6.0-9.0				0.3	2.0	45.0	3.3	3.5	-	350.0	500.0	15.0	900.0	1.0	0.5	80.0	15.0	0.3
1	18.01.16.	Потік «Медово-Печерський»	Урочище Медової Печери, Личаківський р-н	200м від буд.№71 по вул.Медової Печери	7.5	10.5	1	сіруватий	0.88	1.62	2.0	0.1	2.976	366.0	95.71	65.0	5.5	419.0	0.0	0.768	76.0	20.8	0.0
2	18.01.16.	Річка «Марунька»	Личаківський р-н	за ПрАТ «Ензим», 500м від дороги Львів-Винники	7.78	5.5	2	жовтуватий	0.8	2.08	2.0	0.045	5.828	671.0	124.07	62.0	27.0	601.0	0.0	0.48	48.0	12.0	0.0
3	25.01.16.	Потік «Лисиницький»	Личаківський р-н	вул.Тракт-Глиннянський,150	7.35	9.8	2	жовтуватий	0.32	6.2	1.6	0.01	1.24	488.0	134.71	54.0	63.0	940.0	0.0	1.296	80.0	22.4	0.0
4	25.01.16.	Потік «Кривчицький»	Личаківський р-н	вул.Старознесенська,200	7.75	8.5	1	сіруватий	0.8	0.74	1.9	0.03	3.72	610.0	99.26	98.0	22.5	900.0	0.0	0.672	60.0	19.2	0.0
5	10.02.16.	Озеро	Шевченківський р-н	вул.Винниця,74	8.17	10.5	1	сіруватий	0.14	0.16	7.2	0.105	1.24	488.0	53.17	48.0	17.5	310.0	0.0	0.192	24.0	7.68	0.0

6	10.02.16	Потік «Клепарівський»	Шевченківський р-н	вул.Винниця,2	7.62	9.2	1	жовтуватий	0.21	2.28	2.1	0.17	2.976	579.5	159.52	45.0	42.5	740.0	0.0	0.552	32.0	10.4	0.0
7	11.02.16	Озеро	с.м.т.Брюховичі	вул.Курортна,15	7.95	8.5	2	жовтувато-сіруватий	0.15	0.30	2.3	0.155	1.24	427.0	70.9	44.0	26.5	322.0	0.0	0.216	60.0	24.0	0.0
8	11.02.16	Став	Шевченківський р-н	вул.Панаса Сотника	6.71	10.5	1	сіруватий	0.16	0.66	1.6	0.17	1.736	518.5	88.62	58.0	14.5	335.0	0.0	0.408	16.0	4.48	0.0
9	15.02.16	Став	Шевченківський р-н	вул.Замарстинівська,270	6.65	8.9	1	сірий	0.22	0.22	11.0	0.145	1.736	610.0	88.62	47.0	2.5	327.0	0.0	0.248	40.0	12.0	0.0
10	15.02.16	Потік «Голосківський»	Шевченківський р-н	вул.Замарстинівська,270	7.63	9.0	2	жовтуватий	0.8	0.28	2.1	0.205	2.108	488.0	106.35	57.0	40.0	345.0	0.0	0.48	36.0	11.2	0.0
11	22.02.16	Потік «Білогорський»	Залізничний р-н	вул.Широка (в'їзд у с.Білогорща)	8.35	4.2	3	сіруватий	0.45	8.3	1.4	0.825	3.224	549.0	124.07	42.0	88.0	792.0	0.0	0.208	32.0	10.4	0.0
12	22.02.16	Став	Залізничний р-н	вул.Повітряна,2	7.4	10.5	1	сіруватий	0.15	0.1	1.6	0.055	0.0	427.0	134.71	44.0	16.0	552.0	0.0	0.168	20.0	5.6	0.0
13	23.02.16	Потік «Водяний»	Залізничний р-н	вул.Авіаційна,7	7.22	4.5	3	жовтуватий	0.585	27.2	2.1	0.02	4.96	671.0	113.44	63.0	48.0	802.0	0.0	0.584	48.0	12.8	0.0
14	23.02.16	Потік «Скнилівок»	с.Скнилів	50м від бетонної огорожі аеропорту	7.59	3.0	2	сірувато-жовтуватий	0.96	22.4	3.3	0.085	30.752	518.5	141.8	76.0	52.0	809.0	0.0	0.932	60.0	22.4	0.0

15	25.02.16.	Став	Залізничний р-н	вул.Щирецька,105	8.07	11.5	2	жовтуватий	0.15	0.7	4.5	0.035	2.11	475.8	63.81	55.0	17.0	325.0	0.0	0.224	80.0	24.0	0.0
16	25.02.16.	Став	Франківський р-н	вул.Кульпарківська,139	8.05	12.2	1	сіруватий	0.17	2.6	5.7	0.035	1.74	457.5	77.99	45.0	9.0	356.0	0.0	0.176	20.0	5.6	0.0
17	25.02.16.	Став	Франківський р-н	вул.В.Великого,4	7.96	11.5	1	жовтуватий	0.14	0.28	4.9	0.015	1.24	427.0	70.9	44.0	11.0	315.0	0.0	0.24	24.0	7.68	0.0
18	03.03.16.	Став	Парк «Піскові озера»	вул.Чупринки,136	8.2	9.5	1	жовтуватий	0.26	0.2	2.8	0.0	0.37	427.0	77.99	62.0	24.0	331.0	0.0	0.664	16.0	4.48	0.0
19	03.03.16.	Став	Парк «Піскові озера»	вул.Гординських,22	8.68	9.5	1	жовтуватий	0.25	0.2	12.2	0.0	0.0	396.5	70.9	54.0	33.5	299.0	0.0	0.36	20.0	6.0	0.0
20	03.03.16.	Став	Франківський р-н	вул.Стрийська-вул.Наукова	7.39	10.0	1	жовтуватий	0.3	0.3	4.4	0.0	1.98	488.0	85.08	59.0	39.0	266.0	0.0	0.232	32.0	12.8	0.0
21	11.03.16.	Став	Парк «Снопківський», Галицький р-н	вул.Кримська (верхня водойма)	7.1	11.5	1	сіруватий	0.25	0.52	1.6	0.09	0.0	366.0	88.62	51.0	22.0	282.0	0.0	0.304	60.0	20.8	0.0
22	11.03.16.	Ставок	Стрийський парк, Галицький р-н	вул.Стрийська,15	7.15	11.0	1	сіруватий	1.15	0.32	3.7	0.09	0.0	396.5	99.26	54.0	22.0	301.0	0.0	0.232	40.0	12.0	0.0
23	15.03.16.	Став	Лісопарк «Горіховий гай»	вул.В.Великого,16	7.1	11.2	1	сіруватий	0.25	0.52	1.6	0.09	0.16	488.0	88.62	51.0	6.0	282.0	0.0	0.304	60.0	20.8	0.0

24	15.03.16	Потік «Вулецький»	Франківський р-н	вул.Бойківська	6.95	9.5	1	сіруватий	0.75	0.32	3.7	0.02	0.372	396.5	99.26	54.0	55.5	301.0	0.0	0.232	40.0	12.0	0.0
25	23.03.16	Став	Шевченківський р-н	вул.Панча,8	8.05	11.5	1	жовтуватий	0.19	2.5	3.9	0.286	3.72	561.2	124.07	56.0	24.0	508.0	0.0	0.908	68.0	19.2	0.0
26	23.03.16	Став	Личаківський р-н	вул.Богданівська - вул.Пластова (середня водойма)	8.19	10.0	1	жовтуватий	0.17	1.2	26.0	0.225	2.73	579.5	106.35	46.0	28.5	538.0	0.0	0.472	20.0	5.2	0.0
27	25.03.16	Став	РЛП «Знесіння», Личаківський р-н	вул.Митр.Липківського - вул.Заклинських	7.4	9.8	1	жовтуватий	0.12	0.14	16.3	0.08	1.24	488.0	99.26	43.0	18.0	785.0	0.0	0.384	92.0	24.0	0.0
28	25.03.16	Став	РЛП «Знесіння», Личаківський р-н	вул.Марунька	7.45	10.0	1	сіруватий	0.18	0.1	1.7	0.015	1.984	366.0	88.62	32.0	13.0	449.0	0.0	0.288	72.0	20.8	0.0
29	25.03.16	Став	Личаківський р-н	вул.Пекарська, 50	7.65	12.0	1	сіруватий	0.17	0.12	8.0	0.14	1.984	366.0	124.07	26.0	38.5	842.0	0.0	0.336	60.0	24.0	0.0
30	24.03.16	Річка «Зубра»	с.Зубра	місток (300м від КНС)	8.07	9.5	2	жовтуватий сірий	0.47	0.54	7.3	0.1	1.984	518.5	124.07	51.0	12.0	450.0	0.0	0.224	40.0	12.8	0.0
31	24.03.16	Став	Сихівський р-н	вул.Тернопільська, 1а	8.47	9.8	1	сіруватий	0.32	6.5	17.8	1.275	6.2	518.5	88.62	62.0	8.0	614.0	0.0	0.352	40.0	10.4	0.0

32	24.03.16.	Став	Сихівський р-н	вул.Хортицька, 35	8.41	9.5	1	жовтуватий	0.4	1.18	8.7	0.095	2.48	610.0	63.81	59.0	14.0	480.0	0.0	0.2	60.0	19.2	0.0
33	25.03.16.	Каскад декоративних ставків	Лісопарк «Погулянка», Личаківський р-н	вул.Вахнянина, 29 (верхній)	7.25	11.0	0	сірий	0.22	0.70	6.8	0.08	2.728	549.0	99.26	53.0	10.5	450.0	0.0	0.176	16.0	4.48	0.0
34	25.03.16.	Озеро	Парк «Шевченківський гай»	вул.Чернеча Гора, 1	7.17	9.5	0	жовтуватий	0.59	0.6	1.8	0.03	1.736	579.5	88.62	46.0	11.5	620.0	0.0	0.168	36.0	11.2	0.0
35	25.03.16.	Став	Палац творчості дітей та юнацтва Галичини	вул.Вахнянина, 29	8.67	10.5	1	жовтуватий	0.7	3.2	16.9	0.755	4.464	610.0	95.71	57.0	9.5	587.0	0.0	0.308	52.0	12.0	0.0

..... – рівень показника (мг/дм³), де встановлено перевищення ГДК

3.РАДІАЦІЙНИЙ ФОН

Радіоактивне забруднення атмосферного повітря у I кварталі 2016 року проводилося по таких пунктах спостереження як ВАС Львів, м. Броди, АМСЦ Дрогобич, м. Кам'янка-Бузька, м. Мостиськ, м. Рава-Руська, м. Славськ, м.Стрий, м. Турка, м. Яворів.

На всіх досліджуваних пунктах середньомісячне значення гамма-фону за поточний квартал не перевищує рівень природного фону Львівської області.

4.ВІДХОДИ

Не менш гострою, ніж у попередні роки, залишається проблема екологічно безпечного збирання, видалення твердих побутових відходів (далі – ТПВ).

За дорученням голови ЛОДА розроблено дорожню карту щодо охоплення цілої області централізованим вивозом ТПВ, надано також доручення щодо проведення конкурсів з вивезення твердих побутових відходів в населених пунктах області.

У 2015 році додатково охоплено централізованим вивозом ТПВ 517 населених пунктів області. Таким чином, 1406 населених пунктів області (з 1914) охоплені централізованим вивозом ТПВ, зокрема – Городоцький, Жидачівський, Кам'янка-Бузький, Перемишлянський та Стрийський райони повністю.

За кошти обласного екологічного фонду здійснюються заходи щодо зменшення негативного впливу твердих побутових відходів (далі ТПВ) на довкілля.

Так, в рамках обласної «Програми поводження з твердими побутовими відходами на період 2007 -2015 роки» у 2015 році з обласного фонду ОНПС виділено та освоєно 700,0 тис. грн. на будівництво підприємства промислової переробки побутових відходів для м. Червонограда, Соснівки і смт. Гірник, а також для впровадження системи роздільного збирання й екологічно безпечного зберігання та вивезення ТПВ - 310,0 тис. грн. на влаштування майданчиків та придбання контейнерів для збору ТПВ у м. Городку.

Також, у 2015 р. в рамках щорічного обласного конкурсу «Екологічно чистий населений пункт» на території 8 населених пунктів виконано заходи з забезпечення екологічно безпечного збирання та зберігання відходів завдяки придбанню контейнерів для відходів, сміттєвих баків, облаштування майданчиків для збору ТПВ.

За рахунок коштів Державного фонду ОНПС проводяться роботи з будівництва полігону ТПВ для м. Золочева. На виконання робіт використано 5 000,0 тис. грн. – проведено земляні роботи і встановлено профільтраційний екран.

З метою інформування громадськості про правильне поводження з ТПВ Департаментом екології розроблено плакати та інформаційні буклети, які розповсюджено у населених пунктах області.

У 2015 році підписано меморандум між Львівською обласною державною адміністрацією та CED INGEGNERIA S.R.L. про співпрацю у питанні будівництва на території області заводу з переробки твердих побутових відходів.

У I кварталі 2016 року Департаментом екології та природних ресурсів облдержадміністрації погоджено 45 паспортів відходів 10 суб'єктам господарювання.

За даними Державної екологічної інспекції у Львівській області, протягом I кварталу 2016 року проведено 90 перевірок дотримання вимог природоохоронного законодавства у сфері поводження з відходами. За порушення, виявлені в ході проведення перевірок до адміністративної відповідальності у вигляді штрафів притягнуто 53 особи на загальну суму 13124 грн., стягнуто штрафів на суму 9877 грн. Крім того, на усунення виявлених порушень природоохоронного законодавства суб'єктам господарювання видано 67 приписів.

Небезпечні відходи

В області розроблена Обласна програма поводження з небезпечними відходами, затверджена розпорядженням голови Львівської облдержадміністрації від 24.04.2009 №344/0/5-09.

Згідно зі статистичними даними, на території Львівської області налічується понад 219 млн. тонн відходів, з них 36,886 тис. тонн відходів I-III класу небезпеки. На гірничо-хімічних підприємствах Львівщини, які припинили виробничу діяльність, накопичено близько 90 млн. тонн відходів збагачення сірчаної руди, понад 3 млн. т фосфогіпсу, 15 млн. тонн хвостів збагачення калійної солі.

На території Червоноградського вугільного району накопичено понад 85 млн. м³ породних відвалів вугільних шахт, 14 млн. м³ крупних та 12 млн. м³ мілких фракцій хвостів збагачення.

В золошлаковідвалах Добротвірської ТЕС накопичено понад 10 млн. тонн золи від спалювання вугілля.

Вищеперераховані відходи гірничо-хімічних, вуглевидобувних підприємств та Добротвірської ТЕС відносяться до IV класу небезпеки.

Велика кількість відходів нафтопереробки (близько 15 тис м³) знаходиться на території лісового масиву Борщовицького лісництва ДП «Львівський лісгосп».

Пріоритетними завданнями у сфері поводження з небезпечними відходами є забезпечення виконання обласної програми в частині вирішення питання утилізації відходів, накопичених за попередні роки (гірничих породах ДП

«Львіввугілля», зола Добротвірської ТЕС, фосфогіпси, імпортовані гудрони та кислі гудрони, відходи видобування та збагачення сірки).

Одним із небезпечних відходів є відпрацьовані джерела енергії: батарейки, акумулятори від телефонів, інших електронних засобів. Департаментом екології та природних ресурсів спільно з Мінприроди України реалізовано впровадження на території Львівської області пілотного проекту «Викидай правильно». Завдяки цьому проекту небайдужі до стану довкілля громадяни Львівщини мають змогу викидати відпрацьовані батарейки у спеціальні безпечні контейнери для збору хімічних джерел струму, які знаходяться в торгових точках компанії МТС. Слід зазначити, що Львівська область є однією з перших, де реалізовується такий проект.

У 2015 р. на Державному підприємстві «Боднарівка» встановлено лінію з переробки трубчастих та компактних енергоощадних ламп виробництва шведської фірми «MRT System International AB». Установка повністю відповідає європейським стандартам щодо охорони довкілля. В результаті переробки ламп не утворюються відходи. На виході отримуємо: скло, металеві та пластикові цоклі ламп, люмінофор та рідку ртуть. Всі компоненти можна використовувати у вторинній переробці. Однак, лінія не працює на повну потужність, оскільки підприємство не може отримати ліцензію на поводження з небезпечними відходами. 28.06.2015 року набув чинності новий Закон України «Про ліцензування видів господарської діяльності» № 222. Сьогодні підзаконні акти, що регулюватимуть діяльність у сфері поводження з особливо небезпечними речовинами та небезпечними відходами перебувають на стадії розробки (лампи, що містять пари ртуті, відносяться до першого класу небезпеки).

5. ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОБ'ЄКТИ КРИЗОВОГО МОНІТОРИНГУ ДОВКІЛЛЯ

Упродовж I кварталу 2016 року в Львівській області на адміністративних територіях не виникало неklasифікованих подій техногенного характеру, пов'язаних із завданням шкоди навколишньому природному середовищу (спостереження за об'єктами кризового моніторингу довкілля проводить департамент з питань цивільного захисту Львівської ОДА).

Дотримання правил пожежної безпеки у екосистемах Львівської області

За період з 1 січня до 29 квітня 2016 року всього було зафіксовано 154 випадки горіння в екосистемах загальною площею 47,1797 га, у тому числі сухої трави 45,0897 га, молодих насаджень дерев 2.0 га, торфу 0,09 га на території 20 районів та 9 міст обласного значення, на ліквідацію яких залучалися підрозділи Головного управління Державної служби України з надзвичайних ситуацій у Львівській області, районів та міст обласного значення.

Вжитими організаційними та інженерно-технічними заходами виникнення надзвичайних ситуацій в екосистемах області не допущено.

У 2016 році, з початку пожежонебезпечного періоду, за порушення природоохоронного законодавства затримано та притягнуто до адміністративної відповідальності 70 осіб та накладено загальну суму штрафів на 13260 гривень.

Підготовлено
відділом біоресурсів, заповідної справи та моніторингу управління охорони природних ресурсів та моніторингу
департаменту екології та природних ресурсів Львівської обласної державної адміністрації за інформацією
наданою суб'єктами обласної системи моніторингу навколишнього природного середовища
тел. (032) 238-73-99; e-mail: envir@loda.gov.ua